

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/172/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623214326
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5623214326.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vargovej (sudkyne spravodajkyne) a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Jozefa Šuleka, v spore navrhovateľov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, X./ C. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. XX, navrhovateľa 1/ a 2/ zastúpení JUDr. PaedDr. Róbert Monsberger Kozák, advokát Advokátskej kancelárie so sídlom Štúrova 17, Liptovský Mikuláš, IČO: 40 454 576, proti žalovaným: 1/ E. F. G., H. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX a 2/ E. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. X, K., obaja zastúpení Mgr. Samuel Dorociak, advokát, so sídlom Belopotockého 720/2, Liptovský Mikuláš, IČO: 42 391 059, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľov proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 4C/37/2023-173 zo dňa 16.10.2023, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že odporcom 1/, 2/ u k l a d á , aby sa zdržali akýchkoľvek úkonov na parcele registra C-KN č. 603/2 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 157 m² nachádzajúcej sa v obci D., katastrálne územie D., zapísanej na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Liptovský Mikuláš, katastrálny odbor, pre obec D., katastrálne územie D., ktorými by bránili navrhovateľom 1/, 2/ v prechode a v prejazde motorovými vozidlami všetkého druhu cez verejnú účelovú komunikáciu postavanú na parcele registra C-KN č. 603/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 157 m² nachádzajúcej sa v obci D., katastrálne územie D..

Navrhovateľom 1/, 2/ p r i z n á v a proti odporcom 1/, 2/ nárok na náhradu dôvodne vynaložených trov konania v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa navrhovateľa domáhali uloženia povinnosti odporcom zdržať sa akýchkoľvek úkonov na parcele registra C-KN č. 603/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 157 m² nachádzajúcej sa v obci D., katastrálne územie D., zapísanej na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Liptovský Mikuláš, katastrálny odbor, pre obec Gôtovany, katastrálne územie D. (ďalej len „parcela registra C-KN č. 603/2“, presp. „sporná nehnuteľnosť“), ktorými by bránili navrhovateľom v prechode a v prejazde motorovými vozidlami všetkého druhu cez verejnú účelovú komunikáciu postavanú na parcele registra C-KN č. 603/2. Navrhovateľa pritom dôvodili tvrdením, že odporcovia sú podielovými spoluvlastníkmi parc. registra C-KN č. 603/2, každý v 1/2. Navrhovateľ 1/ je vlastníkom priemyselnej budovy súp. č. XXX, postavenej na parcele registra C-KN 442/3, vedenej na LV č. XXX, k.ú. D. a navrhovateľ 2/ je jediným vlastníkom poľnohospodárskej budovy súp. č. XXX, postavenej na pozemku C-KN č. 442/5 a 442/13 zapísanej na LV č. XXX, k.ú. D.. Vo veci vedenej Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 21C/48/2021 sa navrhovateľa domáhali proti odporcom určenia, že majú právo zodpovedajúce vecnému bremenu, spočívajúce v práve prejazdu cez parc. registra C-KN č. 603/2, resp. zriadenia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu spočívajúceho v práve prejazdu cez uvedenú parcelu. Okresný súd Liptovský Mikuláš žalobu zamietol, nakoľko ustálil, že na parcele registra C-KN č. 603/2 je vybudovaná cesta, majúca charakter verejnej účelovej komunikácie a ktorej existencia bola osvedčená aj pôvodným zápisom na LV č. XXXX, kde pri parcele registra č.

603/2 bol uvedený spôsob jej využitia: 22 - pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasti. Na základe žiadosti odporcov Okresný úrad Liptovský Mikuláš, katastrálny odbor, vykonal zápis zmeny spôsobu užívania parcely na pozemok, na ktorom je dvor (kódové označenie 18). Dôvod, pre ktorý odporcovia požiadali o zápis zmeny spôsobu užívania predmetnej parcely, je ten, že odporcovia plánujú umiestniť na parcele drobnú stavbu - oplotenie. Na základe žiadosti odporcov obec Gôtovany vydala oznámenie č. 372/2022 zo dňa 06.10.2022 o tom, že obec Gôtovany zastúpená starostom obce L. I. (otec odporcu 2/) nemá námietky k výstavbe oplotenia. Termín ukončenia stavebných prác obec stanovila do 06.10.2023. Voči konaniu Okresného úradu Liptovský Mikuláš, katastrálny odbor podal navrhovateľ 1/ Okresnej prokuratúre Liptovský Mikuláš podnet na preskúmanie zákonnosti. Prípadným postavením oplotenia by došlo k zamedzeniu prístupu navrhovateľov k svojim nehnuteľnostiam, nakoľko iný prístup navrhovateľa nemajú. Nielen navrhovateľa, ale aj tretie osoby využívali cestu umiestnenú na parcele odporcov ako cestu slúžiacu k spojeniu priemyselných, resp. poľnohospodárskych budov súp. č. XXX, XXX M. XXX so štátnou cestou nachádzajúcou sa na parcele reg. C-KN č. 584/7, pričom pri využívaní tejto cesty motorovými vozidlami vrátane nákladnej dopravy neboli navrhovateľa ani tretie osoby nijakým spôsobom rušení ani obmedzovaní zo strany právnych predchodcov odporcov, a to až do momentu, kedy vlastníctvo k parcele nadobudli odporcovia, ktorí po nadobudnutí vlastníckeho práva začali blokovať navrhovateľom, aj tretím osobám vjazd a prejazd po predmetnej ceste. Navrhovateľ 1/ si dal zamerať jedinou možnú prístupovú cestu. Meraním bolo zistené, že táto jediná iná prístupová cesta však nie je vyhovujúca pre prejazd nákladnou dopravou a pri jej prípadnom využití hrozí poškodenie nákladných áut alebo prepravovaného tovaru, resp. samotný prejazd nákladnými vozidlami nie je technicky možný. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľa (okrem iného) pripojili výpis z LV č. XXXX, kat. úz. D., vyšetrovací a meračský náčrt č. 017, výpis z LV č. XXX, kat. úz. D., výpis z LV č. XXX, kat. úz. D., potvrdenie obce Gôtovany č. 255/2022 z 18.7.2022 (č.l. 26), ohlásenie drobnej stavby zo dňa 14.9.2022 (č.l. 27), oznámenie obce Gôtovany č. 372/2022 zo dňa 6.10.2022 (č.l. 28), žiadosť o vyhlásenie verejnej účelovej cesty z neverejnú (č.l. 29), odpoveď Okresného úradu Liptovský Mikuláš, katastrálny odbor zo dňa 30.3.2023 (č.l. 30), odpoveď Okresného úradu Liptovský Mikuláš, katastrálny odbor zo dňa 5.5.2023, výpis z meraní jedinej inej novej prístupovej cesty (č.l. 34), podnet Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia obce Gôtovany vo veci povolenia drobnej stavby (č.l. 35), podnet na Okresnú prokuratúru Liptovský Mikuláš na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Okresného úradu Liptovský Mikuláš, katastrálny odbor (č.l. 38), podnet na Okresnú prokuratúru Liptovský Mikuláš na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia obce Gôtovany vo veci zmeny verejnej účelovej komunikácie na neverejnú účelovú komunikáciu (č.l. 43).

2. Odporcovia navrhli návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. Popierajú tvrdenie navrhovateľov, že na spornom pozemku (parc. registra C-KN č. 603/2) nachádza sa cesta v pravom zmysle slova. Ide len o skratku cez pole, ktorou si navrhovateľa skracujú cestu k svojim pozemkom, bez súhlasu odporcov. Navrhovateľa majú zabezpečený iný plnohodnotný prístup k svojim nehnuteľnostiam, a to cez obecnú komunikáciu, ktorá je však dlhšia a vedie cez obec. Na spornej nehnuteľnosti v súčasnosti odporcovia realizujú drobnú stavbu – plot a nachádza sa na nej stavebný výkop. Uvedená stavba bola odporcami riadne ohlásená a stavebným úradom odsúhlasená. Je fakticky vylúčené, aby po predmetnom pozemku prechádzali akékoľvek motorové vozidlá (maximálne tak bicykel). Navrhovateľa v súčasnosti fakticky prechádzajú k svojim nehnuteľnostiam cez obecnú cestu, bez toho, aby boli akokoľvek obmedzovaní. K vyjadreniu odporcovia pripojili fotografie „križovatky obecnej komunikácie“, „vjazd z križovatky smerom k budovám žalobcov“, „príjazd k budovám žalobcov z obecnej komunikácie“ (č.l. 64), grafické znázornenie parcely E-KN č. 306/1 (č.l. 67), fotografie spornej nehnuteľnosti (č.l. 68).

3. Súd prvej inštancie pôvodne uznesením č.k. 4C/37/2023-79 zo dňa 30.06.2023 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a odporcom priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Uvedené uznesenie bolo uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 9Co/105/2023-118 zo dňa 22.8.2023 zrušené podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie z dôvodu, že súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na zásadnej okolnosti, vyplývajúcej z vyjadrenia odporcov bez možnosti reakcie navrhovateľov na uvedenú podstatnú skutočnosť. Navrhovateľa nemali možnosť reagovať na písomné vyjadrenie žalovaných obsahujúce skutkovú a právnu argumentáciu, z ktorej súd prvej inštancie následne pri svojom rozhodnutí aj vychádzal.

4. Následne súd prvej inštancie umožnil navrhovateľom vyjadriť sa k vyjadreniu žalovaných. Navrhovatelia opakujú podstatu skutkovej a právnej argumentácie, akú obsiahli v samotnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na dôvažok argumentujúc, že v danom prípade, pokiaľ ide o spornú nehnuteľnosť, nejedná sa len o nejakú „skratku“ cez pole, ktorá mala vzniknúť utlačením hlíny, ale jedná sa o riadne cestné teleso, čo v konečnom dôsledku preukázali samotní odporcovia tým, že rozkopaním tejto účelovej komunikácie obnažili základ cestného telesa. V základe cesty jednoznačne vidieť rozhranie medzi základom cesty tvorený veľkými skalami a štrkom, ktorý bol riadne zhutnený a na ktorom povrchu bola rozprestretá asfaltová vrstva v mocnosti asi 10cm a podloží tvoreným pôdou. Fakt, že sa jedná o verejnú účelovú komunikáciu s dlhou históriou a nielen „akúsi skratku“, potvrdzujú verejne dostupné topografické mapové podklady z rôzneho časového obdobia, na ktorých je cesta riadne vyznačená. Ďalej navrhovatelia popierajú tvrdenie odporcov, že navrhovatelia majú zabezpečený iný riadny plnohodnotný prístup k svojim nehnuteľnostiam, a to cez parc. E-KN č. 306/1. Táto parcela nie je obecnou komunikáciou, je klasifikovaná ako „ostatná plocha“, ktorá je síce vo vlastníctve obce Gôtovany, ale na parcele sa nenachádza žiadna komunikácia, ktorá by bola vhodná na bezpečný prejazd motorovými vozidlami. Jedná sa o ujazdenú zeminu, ktorá v čase vlhkého počasia sa mení na ťažko prejazdné blato a nie je absolútne vhodná na prejazd akýmkoľvek druhom motorového vozidla, nie to ešte nadrozmernou nákladnou prepravou. Ďalej navrhovatelia poukazujú na žiadosť odporcov zo dňa 11.7.2022, adresovanú obci Gôtovany, v ktorej ako „vlastníci verejnej účelovej komunikácie na parc. č. 603/2“ žiadajú, aby obec Gôtovany, vyhlásila predmetnú verejnú komunikáciu za neverejnú. Obec D., zastúpená starostom L. I. (otcom odporcu 2/) vydala 18.7.2022 v rozpore s ustanoveniami zákona o pozemných komunikáciách, potvrdenie, ktorým vyhlásila predmetnú verejnú komunikáciu, v časti nachádzajúcej sa na parcele registra C-KN č. 603/2 za neverejnú. Navrhovatelia poukazujú na § 22 ods. 3 zákona o pozemných komunikáciách, podľa ktorého verejnú prístupovú cestu môže príslušná obec vyhlásiť za neverejnú len so súhlasom jej vlastníka, pričom obec Gôtovany takýmto súhlasom vlastníka cesty nikdy nedisponovala. Rovnako zákon neumožňuje vyhlásiť za neverejnú účelovú komunikáciu len jej časť. To, že obec Gôtovany porušila ustanovenia viacerých právnych predpisov, je potvrdené aj upovedomením prokurátora Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, ktorý vytkol obci Gôtovany spôsob, akým obec „rozhodla“ o zmene verejnej účelovej komunikácie. Navrhovatelia ďalej poukazujú na uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 5C/17/2021-49 zo dňa 22.9.2021, ktorým bolo vo výroku I. nariadené odporcom 1/, 2/, aby sa zdržali akýchkoľvek úkonov na parc. C-KN č. 603/2, ktoré by bránili navrhovateľom ich zamestnancom, v prejazde motorovými vozidlami, vrátane nadrozmernej nákladnej dopravy cez cestu, nachádzajúcu sa na tejto parcele, pričom navrhovatelia pri tomto návrhu použili ako dôkaz obdobné dôkazy, čo postačovalo Okresnému súdu Liptovský Mikuláš na vydanie tohto uznesenia na nariadenie neodkladného opatrenia. Pokiaľ odporcovia poukazujú na to, že na spornej nehnuteľnosti prebiehajú výkopové práce, teda prejazd nákladnými vozidlami je vylúčený, navrhovatelia zdôrazňujú, že odporcovia začali s výkopovými prácami až po tom, ako bol podaný návrh na vydanie neodkladného opatrenia. Záverom navrhovatelia akcentujú, že je zrejmé, že na parc. registra C-KN č. 603/2 je verejná účelová komunikácia, ktorej verejný charakter umožňuje nielen navrhovateľom ale aj tretím osobám, jej užívanie a ktorá je pre navrhovateľov jediným prístupom k nehnuteľnosti v ich vlastníctve. Navrhovatelia k vyjadreniu pripojili fotografiu spornej nehnuteľnosti (č.l. 125-126), fotografie topografických mapových podkladov z rôzneho časového obdobia, znázorňujúce spornú nehnuteľnosť (č.l. 128-129), vyjadrenie obce Gôtovany zo dňa 11.7.2023, oznámenie odporkyne 1/ adresované navrhovateľovi 2/ (č.l. 131), fotografiu parcely E-KN - č. 306/1 obecného pozemku (č.l. 138-141), realizačný projekt A. L. E. autorizovaného stavebného inžiniera k stavebnému objektu SO 01 – cesty a spevnené plochy s výkresom – situácia – obrysová stopa súpravy ťahača s návesom (č.l. 152, 152p.v.), žiadosť odporcov 1/, 2/ adresovanú Obci Gôtovany zo dňa 11.7.2022 „o vyhlásenie verejnej účelovej cesty za neverejnú“, upovedomenie Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš o spôsobe vybavenia podnetu zo dňa 14.8.2023 (č.l. 154), fotografie nehnuteľností navrhovateľov 1/, 2/ a ťahačov s návesmi (č.l. 155), rozhodnutie o povolení zmeny v užívaní stavby obce Gôtovany zo dňa 7.6.2019 (č.l. 156 a nasl. spisu).

5. Odporcovia vo vyjadrení k vyjadreniu navrhovateľov označili za nesporné, že navrhovatelia spevnenú plochu na spornej nehnuteľnosti v minulosti užívali, za účelom prejazdu k nehnuteľnostiam, ktoré navrhovatelia vlastní. Navrhovatelia majú však plný a nerušený prístup cez inú verejnú komunikáciu, a to komunikáciu vo vlastníctve obce. Táto komunikácia vo vlastníctve obce je riadne spevnená a udržiavaná a bez problémov po nej prejdú aj motorové vozidlá, vrátane nadrozmernej dopravy. Vykondáva sa na nej aj letná aj zimná údržba. V súčasnosti sa na spornej nehnuteľnosti vo vlastníctve odporcov nachádza už stavebný výkop pre základy drobnej stavby – plotu, je teda fakticky vylúčené,

aby po danom pozemku prechádzali akékoľvek motorové vozidlá (max. tak bicykel), nakoľko sa tu už nenachádza žiadna spevnená plocha, ktorá by toto žalobcom umožňovala.

6. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 4C/37/2023-173 zo dňa 16.10.2023 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, dôvodiac totožnými dôvodmi, aké obsiahol už v pôvodne odvolacím súdom zrušenom uznesení č.k. 4C/37/2023-79 zo dňa 30.6.2023. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že odporcovia 1/, 2/ „súdu predložili snímku z katastrálnej mapy s vyznačením obecnej cesty ako prístupovej komunikácie k nehnuteľnostiam vlastnícky patriacim navrhovateľom. Jedná sa o parc. KN E č. 306/1. Ďalej súdu predložili fotodokumentáciu, z ktorej mal súd osvedčené, že na predmetnej parcele prebiehajú stavebné (výkopové) práce. Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, keď dospel k záveru, že navrhovatelia neosvedčili, že aktuálny stav vyžaduje ingerenciu súdu v podobe vydania neodkladného opatrenia. V podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovatelia uvádzali, že nemajú žiadny iný prístup k ich nehnuteľnostiam a po zameraní jedinej inej novej prístupovej cesty bolo zistené, že táto nie je vyhovujúca pre prejazd nákladnou dopravou. Navrhovatelia svoje skutkové tvrdenia žiadnym spôsobom neosvedčili. Naopak, žalovaní súdu predložili snímku z katastrálnej mapy, z ktorej je zrejmé, že navrhovatelia majú zabezpečený prístup k ich poľnohospodárskym a priemyselným budovám cez obecnú komunikáciu, na ktorej je zo strany obce Gôtovany vykonávaná zimná údržba a rovnako osvedčili, že na parcele č. 603/2 prebiehajú v súčasnej dobe výkopové práce, takže prejazd nákladnými vozidlami je v súčasnej dobe vylúčený. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že navrhovaným neodkladným opatrením by došlo k neprimeranému obmedzeniu odporcov 1/, 2/ vo výkone ich vlastníckeho práva“.

7. Včas podaným odvolaním domáhajú sa navrhovatelia zmeny odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a vyhovie ich návrhu na nariadenia neodkladného opatrenia, dôvodiac, že súd prvej inštancie neposkytol navrhovateľom odpovede na ich relevantnú právnu argumentáciu, ktorú v konaní predložili, spolu s dôkazmi, potvrdzujúcimi ich skutkové tvrdenia. Súd prvej inštancie neposkytol navrhovateľom žiadnu odpoveď na to, akým spôsobom má nadrozmerná nákladná doprava prechádzať cez pozemok vo vlastníctve obce – parcelu C-KN č. 306/1, keď táto ústí na križovatku, cez ktorú je v podstate nemožné bezpečne prejsť takouto nákladnou dopravou. Táto skutočnosť bola hodnoverne preukázaná realizačným projektom A. L. E., ktorý jasne konštatoval, že križovatka miestnych komunikácií asfaltová cesta šírka 3,6m a nespevnená parcela šírka 3m nie je vhodná na prejazd súpravy ťahača s návesom (šírka 2,5m, dĺžka 16,5m), a to z dôvodu nemožnosti bezpečného odbočenia vľavo do križovatky pri vchádzaní z parcely č. 306/1. Táto situácia je problematická z dôvodu, že po vzhľadnutí križovatky je zrejmé, že druhá cesta, ktorá by bola vhodná (druhá zľava), je jednosmernou cestou a jediným možným východom je cesta hneď vľavo. Ostrý uhol tejto križovatky na cestu vľavo ale zapríčiňuje nemožnosť ťahača s návesom bezpečne odbočiť, pričom v súčasnosti sú nútení navrhovatelia riešiť situáciu tak, že sa musia na viackrát otáčať v križovatke, aby mohli prejsť. K týmto skutočnostiam však súd prvej inštancie sa vôbec nevyjadril, pričom išlo o podstatné skutkové tvrdenia, navyše doložené relevantnými dôkazmi, vrátane grafického znázornenia celej dopravnej situácie na križovatke v prípade, ak by chcel ťahač s návesom odbočiť doľava z parcely č. 306/1. Na dôvazok dodávajú, že parcela č. 306/1 nie je oficiálnou prístupovou komunikáciou a ide len o „ostatnú plochu“, nakoľko nie je reálne spevnená ale len ujazdená, ide len o vyjazdenú hlinu. Skutočnosť, že obec potvrdila vykonávanie zimnej údržby na tejto parcele, nevyklučuje toto tvrdenie.

8. Navrhovatelia ďalej namietajú, že súd prvej inštancie vecne nesprávne posúdil, keď uviedol, že navrhovatelia svoje skutkové tvrdenia žiadnym spôsobom neosvedčili a že nariadením neodkladného opatrenia by došlo k obmedzeniu vlastníckeho práva odporcov. V konaní bolo ale nesporne preukázané, že parcela C-KN č. 603/2 bola využívaná navrhovateľmi ešte pred tým, ako ju nadobudli do vlastníckeho práva odporcovia, pričom odporcovia túto skutočnosť aj potvrdili. Navrhovatelia zároveň súdu predložili realizačný projekt, týkajúci sa posúdenia možnosti prejazdu súpravy ťahača s návesom cez križovatku miestnych komunikácií v Obci Gôtovany, z ktorej jednoznačne vyplýva, že pre navrhovateľov nie je vhodné používať danú križovatku, a tým pádom ani parcelu E-KN č. 306/1 na prejazd. Je teda zrejmé, že navrhovatelia potrebujú využívať práve parcelu C-KN č. 603/2, na ktorej je aj umiestnená verejná účelová komunikácia, a to na bezpečný prejazd ku svojim nehnuteľnostiam, v ktorých dlhé roky podnikajú. Súd prvej inštancie mal vykonať v rámci svojho právneho posúdenia porovnanie, ktoré z vlastníckych práv v tomto prípade je prevýšené tým druhým, čo však neučinil. Na jednej strane tu existuje vlastnícke právo navrhovateľov, ktorí okrem iného v daných nehnuteľnostiach aj podnikajú, a to dlhé roky, na druhej strane, vlastníctvo odporcov, nedávno nadobudnuté, ktoré spočíva v tom, že je sčasti na parcele C-KN č. 603/2 umiestnená verejná komunikácia a je zrejmé, že fakticky túto parcelu nevyužívajú a až

v nedávnej dobe sa rozhodli cez ňu začať budovať oplotenie. Navrhovatelia sa domnievajú, že v tomto prípade ide zo strany odporcov o konanie v rozpore s dobrými mravmi. V zmysle § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Prístupová cesta E-KN č. 306/1 je absolútne nevhodná z dôvodu uhla križovatky a umiestnenia dopravných značiek. Z uvedeného dôvodu musia navrhovatelia chodiť po poli, čo preukazuje jednoznačný zásah do ich vlastníckeho práva, nakoľko je viac ako pravdepodobné, že takto sa cez zimné obdobie nebude dať fungovať. O uvedenej skutočnosti žalobcovia predkladajú fotografie na č.l. 206 súdneho spisu. Ďalej argumentujú, že cesta E-KN č. 306/1 je nevhodná z dôvodu jej úzkej šírky. Táto cesta má v bočitych častiach len 3,5m, čo je vzhľadom povahu výrobku, ktorý jeden z navrhovateľov vyrába, značný problém. V areáli jedného z navrhovateľov sa vyrábajú prenosné domy, v rámci jeho podnikateľskej činnosti, pričom šírka takéhoto domu je aj 4 metre, o ktorom tvrdení navrhovatelia dokladajú fotografie na č.l. 163-166 spisu. Súčasne ako dôkaz navrhovatelia predkladajú upozornenie zo strany spoločnosti OZO, a.s., ktorá zabezpečuje vývoz odpadu navrhovateľov. Táto spoločnosť navrhovateľov upozornila, že vývoz odpadu je veľmi sťažený, a to z dôvodu osadenia plotových kolíkov. V jesennom a zimnom období nebudú pravdepodobne môcť zabezpečiť vývoz odpadu v súlade so zmluvou, pričom príjazd cez dedinu z opačnej strany označili za nevhodný pre ostrosť križovatky, kde sa dá prejsť len pomocou cúvania, čo je nebezpečné, o ktorom tvrdení predložili navrhovatelia upozornenie spoločnosti OZ, a.s. (č.l. 186 spisu). Záverom navrhovatelia akcentujú, pokiaľ ide o preukázanie samotného zásahu do vlastníckeho práva navrhovateľov, tak tento nevyúlčili ani samotní odporcovia, ktorí v podstate len spochybnili skutočnosť, že parcela C-KN č. 603/2 je najvhodnejšou prístupovou cestou. Z uvedených skutočností je teda zrejmé, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil všetky skutkové okolnosti a nesprávne posúdil dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia. Nie je zrejmé, akým iným spôsobom by navrhovatelia mali zamedziť bezprostrednému zásahu do ich vlastníckeho práva, než práve neodkladným opatrením, ktoré sa javí za danej situácie byť najvhodnejším možným riešením.

9. Odporcovia vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľov žiadajú odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správne. Zotrvávajú na svojom tvrdení, že parc. E-KN č. 306/1 je plnohodnotným prístupom k nehnuteľnostiam vo vlastníctve navrhovateľov a vyhovuje aj pre kamiónovú dopravu. Sú toho názoru, že odporcami v konaní predložené fotografie svedčia o tom, že sa jedná o riadne spevnenú a udržiavanú prístupovú komunikáciu, po ktorej bez problémov prejdú akékoľvek motorové vozidlá, vrátane nadrozmernej dopravy. Na danom pozemku sa vykonáva aj zimná údržba, o čom svedčí potvrdenie obce Gôtovany zo dňa 20.9.2023, čo svedčí o tom, že ide o cestu, nakoľko by obec v opačnom prípade zimnú údržbu nevykonávala. Odporcovia sú toho názoru, že navrhovatelia nevyrábajú žiadne také výrobky, ktoré by neboli schopní prepraviť po riadne vyznačenej obecnej komunikácii. Z fotografií zaslaných súdu ako „doplnenie dôkazu“ na ktorých je zachytené zapadnuté nákladné vozidlo IVECO vyslobodzované malým bagrom, ktoré zapadlo na pozemku, ktorého vlastníkom sú odporcovia, t.j. na pozemku C-KN č. 603/2, je zrejmé, že prístup po pozemku odporcov je nevhodným prístupom. Na pozemku sú osadené kolíky na stavbu plotu, ktorú realizujú odporcovia. Pozemok odporcov je teda toho času neprejazdný a nevhodný na prepravu. Pokiaľ ide o tvrdenie navrhovateľov o nedostatočnej šírke obecnej komunikácie, odporcovia zdôrazňujú, že uvedená obecná komunikácia je nedostatočne široká práve z dôvodu konania brata navrhovateľa 2/, ktorý podľa mienky odporcov účelovo z dôvodu prebiehajúceho sporu osadil na pozemku parc. C-KN č. 442/12 zapísaná na LV č. XXX plot. Pokiaľ navrhovatelia argumentujú, že v ich areáli sa majú vyrábať nadrozmerne domy, ktoré sú prepravované nadrozmernou prepravou, k uvedenému odporcovia udávajú, že navrhovatelia nepreukázali žiadne oprávnenie pre užívanie akejkoľvek z ciest nadrozmernou prepravou.

10. Navrhovatelia v odvolacej replike opakujú podstatu skutkových a právnych dôvodov, ktoré už obsiahli v podanom odvolaní.

11. Odvolacia replika bola doručená odporcom na vedomie.

12. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) uznesenie súdu prvej inštancie zmenil podľa § 388 CSP tak, ako je konštatované vo výroku tohto uznesenia.

13. V konaní nebolo sporu o nasledovných skutočnostiach:

- odporcovia sú podielovými spoluvlastníkmi parcely registra C-KN č. 603/2 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 157m² nachádzajúcej sa v obci Gôtovany, kat. úz. D., zapísanej na LV č. XXXX (ďalej len „sporná nehnuteľnosť“),
- navrhovateľ 1/ je výlučným vlastníkom priemyselnej budovy súp. č. XXX, postavenej na parcele registra C-KN č. 442/3 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 981m², nachádzajúcich sa v obci Gôtovany, k.ú. D., zapísaných na LV č. XXX,
- navrhovateľ 2/ je výlučným vlastníkom poľnohospodárskej budovy súp. č. XXX, postavenej na parcele registra C-KN č. 442/5 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 390m² a na parcele registra C-KN č. 442/13 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 2m² nachádzajúcich sa v obci D., k.ú. D., zapísaných na LV č. 772,
- navrhovatelia využívali spornú nehnuteľnosť na prechod a prejazd aj nákladnými motorovými vozidlami k nehnuteľnostiam v ich vlastníctve,
- rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 21C/48/2021-138 zo dňa 19.5.2022 bola zamietnutá žaloba navrhovateľov, ktorou sa proti odporcom domáhali určenia, že majú právo zodpovedajúce vecnému bremenu, eventuálne zriadenia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, spočívajúcom v prejazde motorovými vozidlami vrátane nadrozmernej nákladnej dopravy cez sporný pozemok. V dôvodoch rozhodnutia súd konštatoval, že navrhovatelia môžu užívať sporný pozemok, na základe práva všeobecného užívania plynúceho im z ust. § 6 ods. 1 Cestného zákona, preto nebola splnená nevyhnutná podmienka pre zriadenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu (práva cesty) cez sporný pozemok, teda podmienka, že prístup vlastníkov stavieb ku stavbám nemožno zabezpečiť inak (ktorú podmienku výslovne stanovuje § 151o ods. 3 OZ),
- odporcovia požiadali obec Gôtovany listom z 11.7.2022 (č.l. 29 spisu) o vyhlásenie verejnej účelovej komunikácie nachádzajúcej sa na spornom pozemku za neverejnú účelovú komunikáciu. Odporcovia ohlásili Obci Gôtovany listom zo dňa 14.9.2022 (č.l. 27 spisu) drobnú stavbu – oplotenie, ktoré má byť zhotovené z betónového základu, oceľových stĺpikov a oceľového drôtu (okrem iných) aj na spornom pozemku,
- obec Gôtovany v zastúpení starostom obce L. I. (otcom odporcu 2/) adresovala odporcovi 2/ (E. I.) potvrdenie zo dňa 18.7.2022 (č.l. 27), v ktorom „vyhlásila“ verejnú účelovú komunikáciu v časti nachádzajúcej sa na spornej nehnuteľnosti za neverejnú. Obec Gôtovany oznámila dňa 6.10.2022 odporcom (č.l. 28), že nemá námietok k realizácii drobnej stavby – oplotenia (okrem iných) umiestnenom aj na spornej nehnuteľnosti,
- odporcovia začali realizovať na spornej nehnuteľnosti drobnú stavbu - oplotenie, čím fakticky bránia navrhovateľom v prejazde spornou nehnuteľnosťou motorovými vozidlami.

14. V konaní bolo medzi stranami sporným:

Ad a) či sa na spornej nehnuteľnosti (C-KN č. 603/2) vo vlastníctve odporcov nachádza verejná účelová komunikácia,

Ad b) či majú navrhovatelia iný plnohodnotný prístup k svojim nehnuteľnostiam.

15. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. - o pozemných komunikáciách (cestného zákona) v znení neskorších predpisov (ďalej len „cestný zákon“) pozemné komunikácie sa rozdeľujú podľa dopravného významu, určenia a technického vybavenia na

- a) diaľnice,
- b) cesty,
- c) miestne cesty,
- d) účelové cesty.

16. Podľa § 1 ods. 3 cestného zákona pozemnú komunikáciu tvorí cestné teleso a jej súčasti. Cestné teleso je ohraničené vonkajšími hranami priekop, rigolov, násypov a zárezov svahov, zárubných a obkladových múrov, pätou oporných múrov a pri miestnych cestách pol metra za zvýšenými obrubami chodníkov alebo zelených pásov.

17. Podľa § 22 ods. 1 cestného zákona účelové cesty slúžia spojeniu jednotlivých výrobných závodov alebo jednotlivých objektov a nehnuteľnosti s ostatnými pozemnými komunikáciami alebo komunikačným účelom v uzavretých priestoroch alebo objektoch.

18. Podľa § 22 ods. 3 cestného zákona účelové cesty sa členia na verejné a neverejné. Účelové cesty v uzavretých priestoroch alebo objektoch sú neverejné. Verejnú účelovú cestu môže príslušná obec vyhlásiť za neverejnú len so súhlasom jej vlastníka.

19. Podľa § 3d ods. 4 cestného zákona účelové cesty sú vo vlastníctve štátu alebo iných právnických osôb alebo fyzických osôb.

20. Podľa § 6 ods. 1 cestného zákona premávku na pozemných komunikáciách upravujú osobitné predpisy; v ich medziach môže každý užívať pozemné komunikácie obvyklým spôsobom na účely, na ktoré sú určené (ďalej len „všeobecné užívanie“). Užívateľ sa musí prispôbiť stavebnému stavu a dopravnotechnickému stavu dotknutej komunikácie; nesmie ju poškodzovať alebo znečisťovať.

21. Odvolací súd mal vykonaným dokazovaním osvedčené, že sporná nehnuteľnosť (C-KN č. 603/2) v spoluvlastníctve odporcov má naďalej de iure charakter verejnej účelovej komunikácie. Na tomto závere nemôže nič zmeniť ani skutočnosť realizovania výkopových prác, resp. osadenia betónových základov drobnej stavby – oplotenia odporcami na spornej nehnuteľnosti.

22. Fakt, že ide o verejnú účelovú komunikáciu, bol nesporne ustálený v konaní medzi totožnými účastníkmi vedenom Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 21C/48/2021. V označenej veci vychádzal súd z nespornej skutočnosti, že na pozemku C-KN 603/2 v celej jeho plošnej výmere sa nachádza spevnená plocha, ktorá bola dlhodobo, minimálne 10 rokov pred nadobudnutím pozemku žalovanými 1/, 2/ (F. G. a E. I. – poznámka odvolacieho súdu) využívaná žalobcami 1/, 2/ (A. B. a C. B. - poznámka odvolacieho súdu) ako prístupová komunikácia k priemyselnej budove súp.č. XXX a poľnohospodárskej budove súp.č. XXX ako aj k poľnohospodárskej budove súp.č. XXX, a to až do 31.8.2020, kedy boli žalobcovia (žalovanými) vyzvaní, aby prestali takto užívať túto cestu, pričom k tomuto dlhodobému využívaniu pozemku dochádzalo na základe súhlasu právnych predchodcov žalovaných a neskôr aj žalovaných (až do odvolania tohto súhlasu zo strany žalovaných). V tomto období bola táto spevnená plocha užívaná aj tretími osobami (miestnymi podnikateľmi a obyvateľmi obce). Táto cesta sa pritom napája na štátnu cestu, nachádzajúcu sa na pozemku parc. registra C č. 584/7 (bod 9. rozsudku 21C/4/2021-138 zo dňa 19.5.2022).

Konštatoval, že sporná nehnuteľnosť je nepochybne verejnou účelovou cestou podľa § 22 ods. 3 Cestného zákona, pretože v zmysle tohto ustanovenia za neverejné účelové cesty možno mať len tie účelové cesty, ktoré sú v uzavretých priestoroch a objektoch a tie (pôvodné) verejne účelové cesty, ktoré príslušná obec vyhlásila so súhlasom jej vlastníka podľa § 22 ods. 3 Cestného zákona za neverejnú (o ktoré dva prípady však v prejednávanej veci nešlo). Okresný súd v predmetnej veci rovnako konštatoval, že verejný charakter danej spornej nehnuteľnosti pritom potvrdzuje aj nesporná skutočnosť, že bola dlhodobo užívaná obyvateľmi obce a miestnymi podnikateľmi bez toho, aby boli v tomto užívaní niekým rušení či obmedzovaní, z čoho možno vyvodiť konkludentný súhlas vlastníkov s takýmto verejným užívaním (bod 25. rozsudku 21C/4/2021 zo dňa 19.5.2022).

23. O existencii verejnej účelovej cesty svedčia aj dôkazy, označené navrhovateľmi (č.l. 128-129) – verejne dostupné topografické mapové podklady z rôzneho časového obdobia, ktoré odporcovia nijak nerozporovali.

24. Na margo obrany odporcov, že sporná nehnuteľnosť je len „skratkou cez pole“, odvolací súd s poukazom na zákonnú definíciu pozemnej komunikácie a v jej rámci i definíciu účelovej cesty akcentuje, že za účelovú cestu možno považovať aj poľnú cestu (ako tomu je aj v prejednávanej veci), a teda účelová cesta nemusí byť nevyhnutne stavbou či samostatnou vecí v právnom slova zmysle. Účelová cesta samozrejme môže byť aj stavbou a len v takom prípade sa na jej realizáciu vyžaduje stavebné povolenie (§ 22 ods. 2 v spojení s § 16 ods. 1 cestného zákona). Avšak ak o stavbu nejde, nemožno ani uvažovať o splnení podmienky stavebného povolenia (bez toho, aby to malo vplyv na jej charakteristiku ako účelovej cesty), a preto argumentácia odporcov, že ide len o skratku cez pole (teda nejde o stavbu, resp. stavbu povolenú či samostatnú vec v právnom slova zmysle) je irelevantná. Rovnako irelevantné je, že uvedená poľná cesta nebola obcou Gôtovany určená ako (verejná) účelová komunikácia, nakoľko zo žiadneho ustanovenia Cestného zákona nevyplýva, že na to, aby bola určitá cesta považovaná de iure za účelovú cestu, vyžaduje sa rozhodnutie správneho orgánu (obce) o kategorizácii cesty ako účelovej. Cesta sa stáva účelovou cestou ex lege, ak spĺňa stanovené kritériá Cestného zákona pre jej charakteristiku ako účelovej cesty. Účelové cesty pritom nie sú podľa § 3h Cestného zákona predmetom centrálnej evidencie (na rozdiel od ostatných pozemných komunikácií), a preto skutočnosť, či v danej ceste, ide o účelovú cestu, nie je možné overiť ani v centrálnej evidencii.

Verejné účelové cesty sú predmetom všeobecného užívania podľa § 6 ods. 1 Cestného zákona a v tomto rozsahu sú zo zákona (§ 6 ods. 1 Cestného zákona) obmedzené práva súkromného vlastníka týchto účelových ciest, resp. pozemkov pod nimi ich užívať (vrátane práva postaviť na nich rodinný dom, oplotenie atď.) Všeobecné užívanie pozemných komunikácií je verejnoprávne oprávnenie, neopiera sa o občianskoprávne predpisy.

25. Na závere, že na spornej nehnuteľnosti je situovaná verejná účelová komunikácia, nemôže zmeniť nič ani listina s označením „Potvrdenie“ nachádzajúca sa na č.l. 26 súdneho spisu, adresovaná bývalým starostom obce L. I. svojmu synovi E. I. (odporcovi 2/) zo dňa 18.07.2022, v ktorej sa uvádza: „Obec Gôtovany, zastúpená starostom obce L. I., na základe žiadosti E. I. – J. X, XXX XX K. a E. F. G., D. XXX, XXX XX K., ako vlastníkov verejnej účelovej komunikácie zhotovenej z časti na pozemku parc. KNC 603/2 o výmere 157 m², zapísanom na LV XXXX v k.ú. D., týmto vyhlasuje predmetnú verejnú komunikáciu v časti nachádzajúcej sa na dotknutom pozemku za neverejnú v súlade s § 22 ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (Cestný zákon)“.

26. Uvedenú listinu možno považovať za nulitný akt (paakt), ktorý nevyvoláva žiadne právne účinky. Nie je rozhodnutím, ktoré na mysli ust. § 46 Správneho poriadku s náležitosťami zákonodarcom predpísanými v ust. § 47 Správneho poriadku, ktoré by bolo vydané na základe riadne vykonaného správneho konania. O uvedenej skutočnosti svedčí aj upovedomenie o spôsobe vybavenia podnetu Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš zo dňa 14.08.2023 (č.l. 154 spisu).

27. Vo vzťahu k ďalšej spornej otázke - danosti alternatívneho plnohodnotného prístupu navrhovateľov k svojim nehnuteľnostiam, a to po obecnom pozemku parc. E-KN č. 306/1, k.ú. D. odvolací súd uvádza nasledovné.

28. Z vykonaného dokazovania mal odvolací súd osvedčené, že uvedený obecný pozemok nespĺňa parametre „plnohodnotného“ prístupu k nehnuteľnostiam navrhovateľov, a to z dvoch samostatných dôvodov, ktoré súd prvej inštancie napriek vecnej argumentácii navrhovateľov nezohľadnil, resp. sa s nimi nijak nevyporiadal a neposkytol tak odpoveď na argument relevantný a konkrétny, čím porušil právo žalobcov na spravodlivý proces a v jeho rámci právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

Ad 1) v prípade predmetného obecného pozemku ide o nespevnenú plochu (utlačenú zeminu posypanú štrkom, resp. makadamom), o čom svedčia fotografie predložené tak navrhovateľmi (napr. č.l. 138 a 141 spisu), ako aj odporcami (č.l. 64, 163 až 166 spisu). Táto plocha môže relatívne dobre fungovať v suchom počasí, nie však v období vlhkom, a už vôbec nie na prejazd ťažkými motorovými vozidlami. Na tomto závere nemôže nič zmeniť ani skutočnosť, že obec vykonávala v zimnom období 2022/2023, ako vyplynulo z potvrdenia aktuálnej starostky obce Gôtovany, na predmetnej parcele zimnú údržbu (č.l. 168 spisu).

Na rozdiel od tejto „alternatívnej“ cesty je/bola verejná účelová komunikácia na spornej nehnuteľnosti (pozemku patriacom do vlastníctva odporcov) spevnená, o čom svedčí fotografia (č.l. 125 spisu), z ktorej je zrejmé (po odkopaní základov pre výstavbu oplotenia odporcov), že ju tvorilo cestné teleso. Z fotografie vidieť rozhranie medzi základom cesty tvoreným veľkými skalami a zhnuteným štrkom, na ktorom bola vyliala asfaltová vrstva. Na tomto závere odvolacieho súdu nemôže nič zmeniť ani fotografia na č. listu 26 súdneho spisu, na ktorú poukazujú odporcovia a na ktorej je zachytený prejazd nákladným motorovým vozidlom, ktoré sa z jednej strany borí v blate. Z fotografie je totiž evidentné, že je tomu tak iba preto, že verejná účelová komunikácia nie je v dôsledku už sčasti osadeného oplotenia odporcov prejazdná v pôvodnej šírke, t.j. po celej spevnenej ploche.

Ad 2) obecná komunikácia je neprierodná z dôvodu „ostrej“ križovatky pre väčšie nákladné motorové vozidlá. Z realizačného projektu autorizovaného stavebného inžiniera pre odbor „konštrukcie inžinierskych stavieb“ A. L. E. (č.l. 152 spisu) vyplýva, že prejazd po nespevnenej parcele E-KN č. 306/1 (obecnom pozemku) „nie je vhodný“ na prejazd súpravy ťahač s návesom (šírka 2,5 metra, dĺžka 16,5 metra). Z projektu je zrejmé, že križovatka (asfaltovej cesty a nespevnenej parcely E-KN č. 306/1) nie je vhodná na prejazd súpravy ťahač s návesom z dôvodu nemožnosti odbočenia vľavo do križovatky pri vychádzaní z parcely E-KN č. 306/1. Uvedenou listinou mal odvolací súd osvedčené tvrdenia navrhovateľov, že bezpečné odbočenie vľavo do križovatky pri vychádzaní z parcely E-KN č. 306/1 nie je možné z dôvodu, že ostrý uhol tejto križovatky na cestu vľavo zapríčiňuje nemožnosť ťahača s návesom bezpečne odbočiť, pričom v súčasnosti sú nútení navrhovatelia riešiť situáciu tak, že sa musia na viackrát otáčať v križovatke, aby mohli prejsť. Podporne tomuto záveru súdu svedčí aj vyjadrenie spoločnosti OZO, a.s. zo dňa 26.10.2023 (č.l. 186), v ktorom spoločnosť upozorňuje navrhovateľa 1/ v súvislosti so zabezpečením vývozu odpadu z bývalého hospodárskeho dvora na neprierodnosť ostrej križovatky pri využití cesty cez dedinu, cez ktorú sa dá prejsť len pomocou cúvania, čo považuje uvedená spoločnosť za nebezpečné.

29. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

30. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

31. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

32. Odvolací súd po oboznámení sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi súčasť súdneho spisu má za to, že navrhovatelia osvedčili všetky zákonom aprobované právne skutočnosti pre nariadenie neodkladného opatrenia v navrhovanom znení. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí súd skúmať naplnenie formálnych a vecných predpokladov uvedených v ust. § 324 a nasl. CSP. Úspech navrhovateľa, ktorý sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia, si vyžaduje preukázanie danosti hmotnoprávneho nároku (práva) medzi stranami, ohľadne ktorého majú byť upravené ich pomery (tzv. osvedčenie nároku), aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej dočasnej úpravy. Samotný nárok teda nemusí byť preukázaný nepochybné. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je súčasné osvedčenie, že bez okamžitej úpravy pomerov by bolo právo niektorej zo strán ohrozené. Aj v prípade, že sú splnené formálne a vecné predpoklady vyžadované zákonom pre nariadenie neodkladného opatrenia, súd musí zvážiť, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k neuváženej zásahu do vzťahu strán alebo tretích osôb, a teda posúdiť primeranosť zásahu, ktoré predstavuje nariadenie neodkladného opatrenia.

33. Navrhovatelia osvedčili danosť hmotnoprávneho nároku (práva) medzi stranami sporu, ohľadne ktorého majú byť upravené ich pomery. Tento nárok má základ v práve všeobecného užívania (danom v ust. § 6 ods. 1 Cestného zákona) verejnej účelovej cesty, ktorým je de iure obmedzené vlastnícke právo odporcov k spornej nehnuteľnosti.

34. Navrhovatelia rovnako osvedčili existenciu nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, nakoľko odporcovia realizácii tohto práva všeobecného užívania verejnej účelovej komunikácie navrhovateľom fakticky bránia – na spornej nehnuteľnosti začali realizovať drobný stavbu – oplotenie. Navrhovatelia tak už nemôžu plne užívať parcelu na prechod a prejazd aj nákladnými motorovými vozidlami ako spojnicu k nehnuteľnostiam vo vlastníctve navrhovateľov, na ktorých stojí (okrem iných) priemyselná budova a poľnohospodárska budova, ktoré využívajú v súvislosti s výkonom ich podnikateľskej činnosti. Iný plnohodnotný prístup k nehnuteľnostiam v ich vlastníctve nebol v konaní osvedčený.

35. Záverom mal súd osvedčenú aj primeranosť zásahu do vlastníckych práv odporcov nariadeným predbežným neodkladným opatrením, nakoľko nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné pre užívanie nehnuteľností vo vlastníctve navrhovateľov a výkon ich podnikateľskej činnosti. Na margo „ujmy“ na strane odporcov spôsobenej nariadením neodkladného opatrenia odvolací súd akcentuje, že verejné účelové cesty sú predmetom všeobecného užívania podľa § 6 ods. 1 Cestného zákona a v tomto zákonom rozsahu sú tak obmedzené práva hoc aj súkromného vlastníka (v danom prípade odporcov) týchto účelových ciest. Všeobecné užívanie pozemných komunikácií je verejnoprávnym oprávnením. Niet sporu o tom, že odporcovia nadobudli spornú nehnuteľnosť od predchádzajúceho vlastníka s vedomím existencie tohto „zákonného obmedzenia“ a museli si byť vedomí obmedzení, ktoré im plynú z cit.ust. § 6 ods. 1 Cestného zákona. De facto tak odvolací súd nekonštituuje navrhovateľom právo, ktoré by nebolo existovalo, ale len deklaruje jeho existenciu plynúcu priamo zo zákona a uvedenému právu zodpovedajúcu povinnosť na strane odporcov.

36. Vzhľadom na skutočnosť, že samotné neodkladné opatrenie bude postačovať na poskytnutie plnohodnotnej súdnej ochrany a na zabezpečenie trvalej úpravy pomerov medzi stranami sporu, teda rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia konzumuje vec samú, neuložil navrhovateľom v zmysle ust. § 336 ods. 1 veta druhá CSP povinnosť podať v určenej lehote žalobu vo veci samej. Rovnako tak odvolací súd nepoučil odporcov o práve podať žalobu vo veci určenia existencie alebo neexistencie práva navrhovateľov prechádzať po spornom pozemku (§ 337 CSP), a to so zreteľom na tú osobitnú okolnosť daného prípadu, že o tejto otázke už prebehlo súdne konanie pod sp.zn. 21C/48/2021, ktorého účastníkmi boli obe sporové strany. Žaloba v predmetnej veci bola zamietnutá, nakoľko súd dospel

k záveru, že niet dôvodu pre zriadenie vecného bremena podľa § 151o ods. 3 OZ spočívajúceho v práve cesty cez príľahlý pozemok vo vlastníctve odporcov, nakoľko toto právo prináleží navrhovateľom titulom ust. § 6 ods. 1 Cestného zákona ako právo všeobecného užívania. Nakoľko boli odporcovia účastníkmi tohto konania, mohli plne uplatniť svoj vplyv na jeho výsledok vrátane práva namietať proti zisteniam súdu o existencii práva (prináležiaceho aj navrhovateľom) „všeobecného užívania“ verejnej účelovej komunikácie na pozemku vlastnícky patriacom odporcom. Hoci túto otázku posudzoval súd v konaní sp.zn. 21C/48/2021 „len“ ako otázku predbežnú, ktorá sa výslovne neuvádza vo výroku rozhodnutia súdu, podstatné je, že bola nevyhnutnou podmienkou – predpokladom pre rozhodnutie súdu vo veci sp.zn. 21C/48/2021, teda odrazila sa podstatne v spôsobe rozhodnutia súdu.

37. O trovách odvolacieho konania, ako aj konania pred súdom prvej inštancie, rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Navrhovatelia boli úspešnými účastníkmi konania, preto im proti odporcom prináleží nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, ako aj odvolacieho konania v plnom rozsahu. O konkrétnej výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 v spojení s § 251 CSP.

38. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
 - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)